

HP 2: H. van Puijenbroek Textielfabrieken

(Door: Ton van Schijndel; uit: Perfinpost nr. 138, december 2021)

Harrie (Hendrikus) van Puijenbroek (zie afbeelding 1) was pas 19 jaar oud toen hij in 1865 de Textielfabriek H. van Puijenbroek oprichtte in Goirle, een plaatsje een paar kilometer ten zuiden van Tilburg. In de fabriek vond de fabricage plaats van behangsellinnen, handdoeken, zakdoeken en luiers.¹⁾

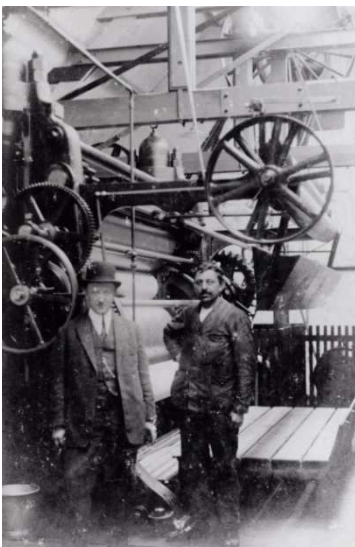

In die tijd werd de productie nog altijd gedaan door thuiswevers. Harrie bedacht dat dit efficiënter kon door een aantal van die thuiswevers onder te brengen in een fabriek, die gebouwd werd aan de Bergstraat in Goirle.

Afb. 1: de nog jonge Harrie van Puijenbroek²⁾

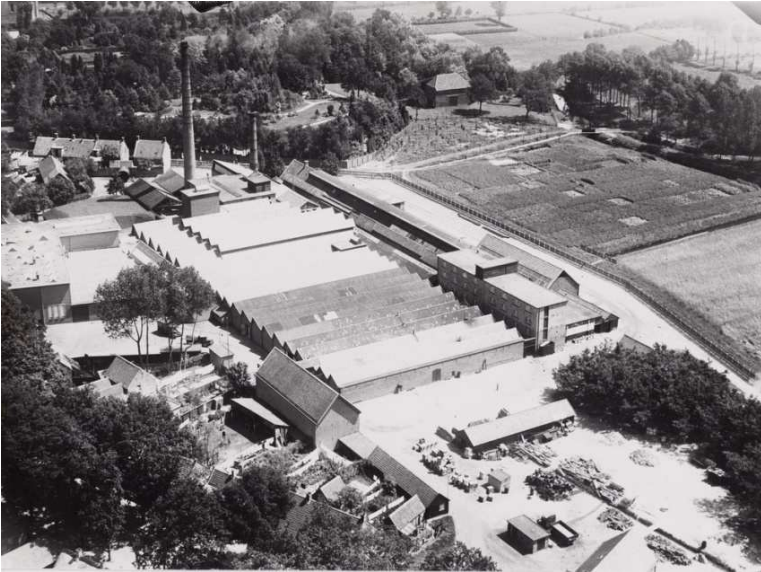
In 1891 werd de linnenweverij aan de Bergstraat sterk verbeterd door de inzet van een stoommachine, waarmee de weefgetouwen werden aangedreven (zie afbeelding 2)

Tien jaar later ging Harrie met pensioen en droeg hij het bedrijf over aan zijn zonen. Die vonden in 1908 dat het tijd werd voor modernisering en besloten tot het machinaal produceren van behangsellinnen. De werknemers waren het daar niet mee eens en gingen vijf maanden lang in staking.

Tot aan de Eerste Wereldoorlog kende het bedrijf een grote bloeiperiode, maar door gebrek aan aanvoer van grondstoffen kwam de productie in 1917 stil te liggen. Pas in 1919 kon men weer opstarten. Het bedrijf werd korte tijd later omgezet in een NV.

Afb. 2: weefgetouw aangedreven door een stoommachine in de fabriek in Goirle²⁾. De man rechts op de foto is Harrie van Puijenbroek

Afb. 3: de fabriek en hoofdkantoor in Goirle aan de Bergstraat in 1920³⁾

Maar de directie zette door, kocht een stuk grond aan de Oude Goirleseweg 150-152 in Tilburg, waar een nieuwe machinale weverij werd gebouwd. In 1911 verhuisde de weverij naar Tilburg. Het hoofdkantoor van het bedrijf bleef aan de Bergstraat 50 in Goirle.

Afb. 4: de weverij in Tilburg aan de Oude Goirleseweg in 1920²⁾

Gedurende een lange periode, van 1907 tot 1953, gebruikte Van Puijenbroek de perfin HP 2 (zie afbeelding 5).

Afb. 5: De perfin HP 2 ⁴⁾

In de Catalogus van de Perfins van Nederland staat alleen het adres Goirlesche weg 20 genoemd. Dat komt niet overeen met de adressen van de twee locaties waar de firma in feite gevestigd was: de Bergstraat 50 in Goirle (wat nog steeds in gebruik is) en de Oude Goirlescheweg 150-152 in Tilburg. Deze adressen staan overigens niet vermeld op de poststukken van het bedrijf die mij bekend zijn (zie de afbeeldingen 6 en 7). Ook op het briefpapier (bijv. facturen e.d., zie afb. 8) werd het adres niet vermeld.

Afb. 6: briefkaart van H. van Puijenbroek, gedateerd 8 augustus 1913 ⁵⁾

Afb. 7: brief van de NV Textiel Fabrieken H. van Puijenbroek , 30 juli 1936 ⁵⁾

De economische crisis van de jaren 30 leidde ook hier tot grote moeilijkheden. In 1932 kwam zowat de helft van het personeel op straat te staan. Een jaar later werd al weer vernieuwd: men ging wollen modekleding maken en vanaf 1935 ook de confectie van bedrijfskleding. Oprichter Harrie (Hendrikus) van Puijenbroek overleed in september 1936.

Van Puijenbroek Textiel was een van de eerste bedrijven waar werkkleding werd gemaakt. Door de mobilisatie kwamen er flinke orders van het leger, waardoor in 1939 er zo'n 1.200 mensen werkten. In 1944 kwam er een enorme order binnen van het Canadese leger en in 1945 werden er uniformen voor het leger in Nederlands Indië gemaakt. Dankzij die grote legerorders werd de firma weer een rendabel bedrijf.

Internationale uitbreiding

Vanaf 1965 richt Van Puijenbroek Textiel zich meer op het buitenland. Er wordt een atelier geopend in het Belgische Meerhout en in 1968 wordt een deel van de confectie overgeplaatst naar twee fabrieken in Macedonië, die nog steeds actief zijn. In 1975 wordt een eigen atelier in het Tunesische Kef geopend. De naam van het bedrijf is inmiddels veranderd in HaVeP (wat is afgeleid van HvP, Harrie van Puijenbroek), zie ook afbeelding 8.

Afb. 8: Briefhoofd van HaVeP op een factuur van 1972 ²⁾

In 1992 gaat het bedrijf samen met de Budelse Confectie Fabriek (Bucofa), waarmee samenwerking start met wasserijen en de auto-industrie. Men gaat samen verder onder de naam HAVEP.

Afb. 8: het oude fabriekscaplex aan de Bergstraat in mei 2020. Het machinehuis met een stoommachine van Werkspoor is inmiddels een rijksmonument ⁶⁾

Afb. 9: HAVEP had in 2020 nog een winkel (die dit jaar werd gesloten) bij de oude fabriek aan de Bergstraat in Goirle en gaat binnenkort verhuizen binnen Goirle ⁶⁾

Toen in 2015 het bedrijf 150 jaar oud was, kreeg HAVEP het predikaat 'Hofleverancier' en mocht het zich de Koninklijke Textiefabriek Van Puijenbroek noemen.

Het bedrijf is nu nog steeds actief in Goirle, België, Macedonië en Tunesië.

Op het terrein van de fabriek, die grotendeels gesloopt zal worden komen ruim 180 woningen te staan, die straks onderdeel gaan vormen van de wijk Zuidrand in Goirle.

Afb. 10: logo van de Koninklijke Van Puijenbroek Textiel ⁷⁾

Bronnen:

- 1) Dit artikel is gebaseerd op informatie van nl.wikipedia.org/wiki en www.havep.com
- 2) Afbeelding uit de Beeldbank van het Regionaal Archief Tilburg
- 3) Luchtfoto van het Aviodrome Luchtfotografie Lelystad
- 4) Afbeeldingen uit eigen collectie
- 5) Afbeeldingen op Jubileum CD-ROM van de PCN, 2012.
- 6) Foto: Ton van Schijndel
- 7) Logo, gevonden op de website www.havep.com